

Hälsa och Prestation på Arbetet. Rapport av Agerus studie av relationen mellan förutsättningar för hållbara prestationer på arbetet och sjukskrivningar (2017)

Introduktion och beskrivning av frågemoduler och index

Hållbar prestation

De allra flesta vill i grunden göra goda prestationer; man mår bra när man presterar bra. Goda prestationer är också förutsättningen för effektivitet och lönsamhet i företaget eller organisationen. På många arbetsplatser finns ändå hinder för att kompetenta individer och arbetsgrupper ska kunna prestera optimalt trots att ingen egentligen önskar det. Det beror på flera faktorer, men den viktigaste är helt enkelt att individen inte upplever sig ha rätt förutsättningar för att prestera.

Agerus metod för prestationsutveckling utvecklar individens, arbetsgruppens och hela företagets förutsättningar att prestera. Metoden baseras på arbetslivsforskning som bedrivits på Stockholms Universitet av Fil dr Pär Pettersson och Professor Ingemar Torbiörn. Forskningen har resulterat i fem subjektiva villkor för prestation. Dessa villkor för prestation kan uttryckas i termer av: VILL-VET-KAN-FÅR-BÖR®.

De subjektivt upplevda villkoren för prestation går att mäta genom att individen besvarar ett frågebatteri med totalt 20 frågor, fyra för varje villkor. Vid en mätning ser man vilka villkor som är starkt uppfyllda och vilka som är svaga. Agerus PrestationsIndex, API, är medelvärdet av de fem villkoren uttryckt i procent och utgör ett nyckeltal som lämpar sig för olika jämförelser, t ex utvecklingen över tid, jämförelser med andra företag, jämförelser mellan olika enheter i en större organisation, jämförelser mellan olika branscher etc.

Studier har påvisat mycket intressanta samband mellan API och med kundnöjdhet, dvs. att ju högre API desto högre NKI (Nöjd Kund Index). Det är mycket intressant att resultaten pekar på att företaget vinner i samma utsträckning som individen vinner, och att det därför inte behöver vara någon motsättning mellan företagets intresse av effektivitet och vinst och individens intresse av välmående och att ha ett lustfyllt jobb.

Agerus IdentifikationsIndex

För att prestationen ska kunna vara hållbar är det av vikt att individen får sina basala, mänskliga behov tillfredsställda. De säkras i viss mån genom Förutsättningar för Prestation men det är också av vikt att undersöka om individen känner att den tillhör arbetsgruppen, att den bidrar i arbetet, att den bekräftas i sitt arbete och att den utvecklas i arbetet. Agerus IdentifikationsIndex (All) visar hur de fyra subjektiva villkoren

för våra mänskliga basbehov uppfylls i arbetsituationen. TILLHÖRA-BIDRA-BEKRÄFTAS-UTVECKLAS mäts med 16 frågor, fyra för varje villkor.

Agerus DialogIndex

För att prestation och hållbarhet ska kunna utvecklas och upprätthållas i arbetsgruppen är det av vikt att det finns en god, vardaglig dialog om arbetet i gruppen. Agerus DialogIndex (ADI) mäter detta genom en fråga.

Uppdraget

Genom sex frågor mäter Agerus individernas uppfattning om uppdragets tydlighet på individ-, arbetsgrupp- och organisationsnivå

Metod och hypotes

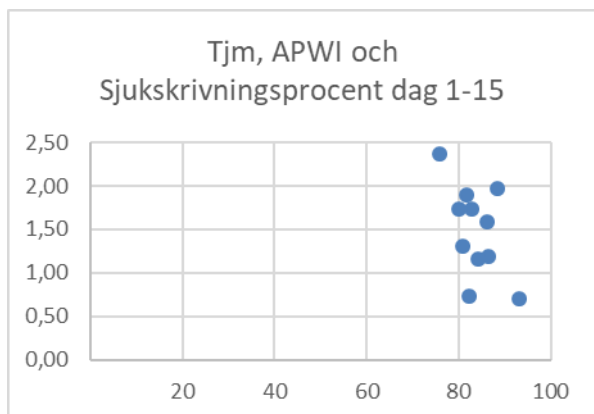
För att undersöka sambandet mellan förutsättningar för hållbar prestation och sjukskrivningar genomförde Agerus i samarbete med forskare vid Kristianstad Högskola under 2017 studien Hälsa och Prestation på Arbetet. Agerus standardiserade frågeformulär för mätning av Hållbar Prestationskultur och Uppdrag har använts och distribuerats genom IT-plattformen Agerus Worklife. Tio kommuner deltog i studien med delar av sina verksamheter. Antalet respondenter var totalt 2165 fördelade över 64 enheter. Statistik över sjukskrivningar har samlats in från deltagande kommuner i formatet sjukskrivningar dag 1-15, dag 2-90 och dag 90+ samt totalt. De deltagande enheterna har delats upp efter om de är bemannade av tjänstemän eller kollektivanställda. Endast enheter med svarsfrekvens över 60% har ingått i beräkningar av korrelationer, vilket innebär 11 tjänstemanna-enheter och 38 enheter med kollektivanställda.

En sammanslagning av Agerus index för förutsättningar för prestation (API), Agerus index för förutsättningar för identifikation (AII), Agerus index för kommunikation (ADI) och Agerus index för uppdragets tydlighet gjordes, vilket fick arbetsnamnet Agerus index för närvaro (APWI).

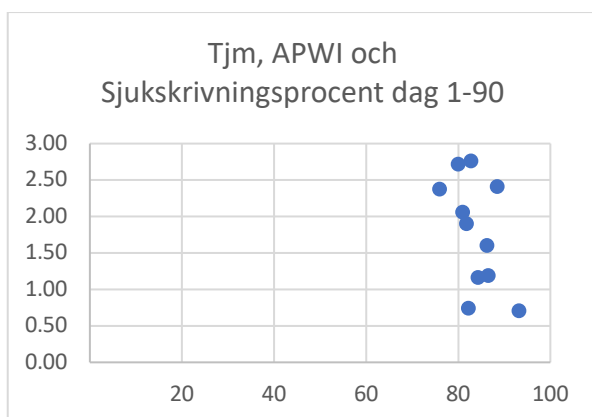
Trots att sjukfrånvaro är ett extremt komplext område med mängder av bakomliggande parametrar är antagandet ändå att Förutsättningar för Hållbar Prestation, god Dialog och tydligt Uppdrag kommer att visa ett tydligt omvänt samband med korta och medellånga Sjukskrivningar. Hypotesen för undersökningen var därför: Förutsättningar för Hållbar Prestation, god Dialog och tydligt Uppdrag (mätt som APWI) varierar omvänt med Sjukskrivningar upp till dag 90.

Resultat

Tabell 1

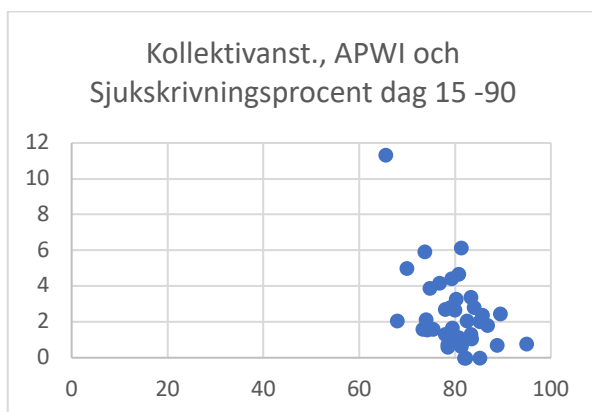

Tabell 2

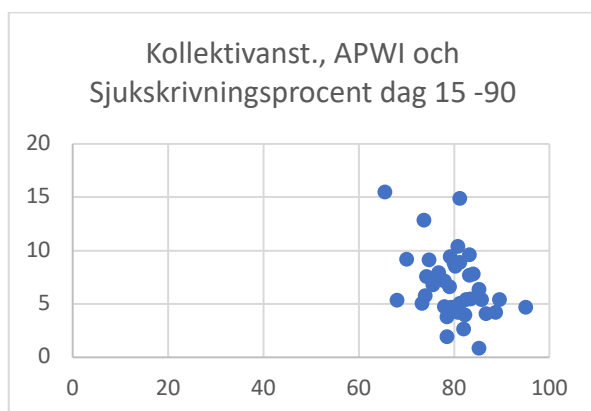

Vid tjänstemanna-arbetsplatser utgjordes 84% av sjukskrivningarna dag 1-90 av sjukdagar dag 1-15. Sambandet mellan dessa sjukskrivningar och APWI var $r = -0,54$ (Tabell 1). För sjukskrivningar dag 1-90 var korrelationen $r = -0,51$ (Tabell 2)

Tabell 3

Tabell 4

Vid arbetsplatser med kollektivanställda utgjordes 36% av sjukskrivningarna dag 1-90 av sjukdagar dag 15-90. Sambandet mellan APWI och dessa sjukskrivningar var $r = -.50$ (Tabell 3). Korrelationen för sjukskrivningar dag 1-90 var $r = -.40$ (Tabell 4)

Diskussion

Resultaten styrker den hypotes som prövades och visar på en relativt stark till stark negativ korrelation mellan å ena sidan sjukskrivningar dag 1-90 och å andra sidan Förutsättningar för Hållbar Prestation, god Dialog och Uppdragets tydlighet mätt som APWI.

Ovanstående korrelationer visar att bland tjänstemän förklaras 29% av variansen i de sjukskrivningar (dag 1-15) som utgör 84% av de totala sjukskrivningarna dag 1-90 av APWI. De totala sjukskrivningarna dag 1-90 förklaras till 26% av APWI

Bland kollektivanställda förklarar ovanstående korrelationer 25% av variansen i de sjukskrivningar som utgör 36% av de totala sjukskrivningarna dag 1-90 av APWI. De totala sjukskrivningarna dag 1-90 förklaras till 16% av APWI.

För tjänstemän och kollektivanställda i denna undersökning kan alltså konstateras att 25 respektive 16% av sjukskrivningarna dag 1-90 har ett samband med APWI. En slutsats som kan dras av detta är att det finns stora ekonomiska och mänskliga vinster att göra i att säkra Förutsättningar för Hållbar Prestation, god Dialog och tydliga Uppdrag i arbetet.